

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну «Історія суспільства та державності України»

Лектор	Онуфрійчук Валерій Васильович
Семестр	III
Освітньо-професійний рівень	Фаховий молодший бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма контролю	Диференційований залік
Аудиторні години	24 годин з них 14 - лекції, 10 – семінарські заняття

Опис дисципліни

Мета навчального курсу: поглибити наукові знання з історії виникнення і розвитку українського народу, його державності, суспільнополітичних і національно-культурних процесів, які відбувалися в Україні; з позиції історичного досвіду формувати у здобувачів вищої освіти наукового світогляду, широкої ерудиції, високої як загальної, так і політичної культури, громадянської відповідальності, державного патріотизму, розуміння сутності історичних перетворень, що відбуваються в сучасній Україні; розкрити специфіки української культури, визначити її місце і ролі у сучасному світовому культурному просторі; сприяти у здобувачів вищої освіти зростанню інтересу до самостійного творчого осмислення культурної спадщини, власній участі в культурному будівництві в Україні. Цей курс не є простим повторенням шкільної програми, а становить принципово нову дисципліну, яка передбачає вивчення, у першу чергу, етнічних, державотворчих, національно-визвольних, соціально-політичних та історико-культурних аспектів історії українського народу

Завдання навчальної дисципліни:

- висвітлити досвід національного державотворення, традиції української державності, значення боротьби українського народу за відродження та утвердження національної культури;
- розкрити етапи українського державотворчого та культуротворчого процесу;
- показати роль незалежної України в системі міжнародних відносин, внесок національної культури до світової культурної спадщини;
- висвітлити зміст і особливості розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язок зі світовою культурою, розкрити основні етапи становлення та розвитку.
- формувати у здобувачів вищої освіти історичне мислення, науковий світогляд; набуття навичок науково-історичного аналізу; виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу; виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму

Предметом вивчення навчальної дисципліни є складний процес історії формування та розвитку багатомільйонного українського народу, його державності, діяльності в соціально-економічній, суспільно-політичній та культурній сферах з найдавніших часів до сьогодення.

Міждисциплінарні зв'язки Передумовою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння базових знань із загальноосвітніх дисциплін «Історія України», «Географія» в обсягах шкільного курсу. «Політологія», «Соціологія».

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, лекція), наочні, семінари (практична робота).

Форми та методи оцінювання: письмовий контроль, усне опитування, тестовий контроль.

Теми лекцій

1. Становлення українського етносу та початки державності в українських землях
2. Виникнення та розвиток козацької держави в середині XVIст – II половина XVIII ст.
3. Національно визвольний рух II половини XVIII – XIX століть.
4. Відновлення державності українського народу (1917- 1921рр.)
5. Радянська модель української держави: суть, мета, наслідки
6. Національно-визвольний рух в Україні в умовах комуністичного тоталітарного режиму (середина 1950-х–кінець1980- хрр.)
7. Особливості державотворчих процесів у незалежній Україні.
8. Україна і світ: геополітичне становище України

Теми семінарських занять

1. Українське суспільство та державність в епоху середньовіччя
2. Українська державність XVI – XVIII століть.
3. Особливості розвитку ідей державності в імперський період.
4. Радянський період становлення державницьких ідей
5. Українське суспільство та державна на сучасному етапі

Рекомендована література

Основна

1. Борисова О., Климов А. Історія української державності: підручник у 2- х томах. Т. 1. Давні часи. Середньовіччя. Нова доба. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2018. 344 с.
2. Борисова О., Климов А. Історія української державності: підручник для вищих навчальних закладів : у 2-х томах. Київ : Видавничий дім «КОНДОР», 2018. Том 2. (1917–2017 рр.). 464 с.

3. Держава і суспільство в Україні: історія і сучасність / За ред. д.і.н. О.М.Майбороди. Київ: ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2013. 184с
4. Іванченко Р. Історія без міфів: Бесіди з історії української державності: навч. посіб. Тернопіль, 2014. 624 с.
5. Пальм Н. Д., Гетало Т. Є. Історія української культури : навчальний посібник. Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. 296 с.

Додаткова

1. Андрущенко В. Л. Запорозька Січ як український феномен. Київ: Заповіт, 1995 р. 173 с.
2. Апанович О. Гетьмани України і кошові отамани Запорозької Січі. Київ : Либідь, 1993. 288с.
3. Верстюк В. Українська Центральна Рада: навч. посібник. Київ : Заповіт, 1997. 344 с.
4. Горелов М., Моця О., Рафальський О. Цивілізаційна історія України. Київ : ТОВ УВПК "ЕксОб", 2006. 632 с.
5. Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX-XX століття. Київ: Генеза, 1996. 360 с.
6. Донцов Д. Історія розвитку української державної ідеї. Київ, 1991. 46 с.
7. Історія української культури: курс лекцій (під загальною редакцією доктора історичних наук С. О. Костилюєвої. Київ: ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2010. 334с.
8. Пасічник М. С. Історія України та її державності: конспект лекцій. Львів, 2011. 760 с.
9. Смолій В. А., Степанков В. С. Українська державна ідея. Проблеми формування, еволюції, реалізації. Київ, 1997. 36с.
- 10.Смолій В., Степанков В. Українська національна революція XVII ст. :проблеми, пошуки, рішення. Київ: Альтернативи, 1999. 352 с.
- 11.Юрій М. Ф. Етногенез українського народу. Київ, 2007. 262 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові видання. URL: www.nbuv.gov.ua (дата звернення: 30.08.2022)
2. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.org/>(дата звернення: 30.08.2022)
3. Наукова бібліотека ім.В. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка . URL: <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>